

Робоча навчальна програма з навчальної дисципліни «Сольний спів» для студентів  
(назва навчальної дисципліни)  
спеціальності 8.02020401 «Музичне мистецтво» спеціалізації «Сольний спів»

„\_\_\_\_” \_\_\_\_\_, 2014 року - \_\_ с.

Розробник: Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії)  
академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв

Протокол від “\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року № \_\_\_\_

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) академічного та естрадного вокалу  
Інституту мистецтв

\_\_\_\_\_  
“\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року

(підпис)

(Мамченко О. М.)  
(прізвище та ініціали)

## **ЗМІСТ:**

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	8
I. Опис предмету навчальної дисципліни	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни	9
III. Програма	11
IV. Навчально-методична карта навчальної дисципліни "Сольний спів"	13
V. Завдання для самостійної роботи	15
VI. Система поточного контролю і підсумкового контролю знань	20
VII. Методи навчання	25
VIII. Методичне забезпечення навчальної дисципліни	25
Репертуарний список вокальних творів	26
IX. Література	32
<i>Основна література</i>	32
<i>Додаткова література</i>	34

## **Пояснювальна записка**

Ця робоча програма укладена з урахуванням вимог стандарту вищого навчального закладу та повністю відповідає вимогам підготовки фахівців у ВНЗ мистецького спрямування.

При підготовці робочої програми врахований принцип комплексного вивчення студентами спеціальних дисциплін, який передбачає оволодіння ними поряд з естрадним співом низки інших спеціальних дисциплін: майстерності актора, сценічної мови, хореографії, музично-теоретичних дисциплін тощо.

**Мета дисципліни** – відкрити магістрантам перспективу професійного розкриття та розвитку свого творчого потенціалу, оволодіти всіма можливостями свого голосу, розумінням та виконавською майстерністю вокальних естрадних творів у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, допомогти у розширенні творчої уяви та вихованні естетичного смаку.

Поряд з практичним навчанням співу, завданням даної навчальної дисципліни є виховання у магістрантів творчої волі, прагнення до самовдосконалення, формування художнього стилю, розширення світогляду, знайомства з найкращими зразками естрадної та джазової музики вітчизняних та зарубіжних композиторів.

Робоча програма враховує також вимоги сучасності та зміни, що відбулися у викладанні естрадного співу, специфіку фахової підготовки магістрантів мистецького спрямування. Основна робота викладача з магістрантами проводиться безпосередньо на практичних заняттях.

Основною формою проведення занять є практичне (індивідуальне) заняття з викладачем, але для творчого осмислення ідей і положень курсу естрадного співу магістранти повинні обов'язково самостійно готуватися до занять.

До робочої програми додається перелік понять і основних вмінь, оволодіння якими є обов'язковим для кожного магістранта, а також список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни "Сольний спів".

Критерієм оцінювання знань, умінь і навичок студента є не стільки обсяг матеріалу, що залишився у пам'яті, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, активно і творчо використовувати в процесі самовираження мистецького задуму на практиці.

Робоча програма розрахована на весь період навчання за ОКР "Магістр" і складає: 57 практичну та 96 самостійних годин. У ній подано орієнтовний тематичний план з розподілом навчального часу на вивчення окремих тем за курсами і семестрами навчання.

Визначальна форма обліку успішності студентів – навчальні, тематичні модулі та семестрові форми контролю.

Зміст робочої програми обговорено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

## *Методичні рекомендації*

Теорія естрадного мистецтва полягає в основному з невирішених завдань і проблем. Існують певні думки відносно естетичної самостійності естради : є вона "єдиною" і "новою" чи об'єднує твори різних видів мистецтв. Особливість глядацького сприйняття призводить до того, що артист є автором виконуваних творів, а іноді глядача навіть не цікавить, хто автор, головне - особа-виконавець. Разом з естетичними і психологічними проблемами теорії актуальними виглядають питання громадського функціонування естради.

**Головними завданнями** навчання з "Сольного співу" є:

- Розкрити та розвинути природні властивості голосу в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні.
- Оволодіти прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, сформувати вокальні навички.
- Розширити музичні уявлення, відчувати музичну форму цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіку розвитку кульмінацій.
- Надати відомості про музичну спадщину всіх часів і народів, її величезні пласти – фольклор, класичну джазову й естрадну музику, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- Оволодіти прийомами звукового відображення різних відтінків психологічного стану людини.
- Оволодіти музичною термінологією.
- „Чути інтонацію” як вираз змісту твору, аналізуючи інтонаційний ряд через зіставлення слова з мелодикою, ритмом, теситурою.
- Визначити виховний потенціал, імпровізаційність, звукову специфіку, оригінальну метро-ритмічну структуру естрадної та джазової музики.
- Майбутній фахівець повинен вміти осмислювати та виконувати естрадний твір в синтезі музики, слова та акторської виразності.
- Розкривати задум пісні в усіх аспектах проявів сутності людини, якими є щирість мови душі, енергетична реалізація почуття, емоції, пластики руху.
- Володіти вмінням професійного спілкування зі слухачем на естраді. Вміти професійно володіти звукопідсилювальною апаратурою.
- Навчитись вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару, збагачення його для майбутньої практичної роботи.
- Навчитись любити та поважати свій голос, дотримуватись усіх норм та правил охорони здоров'я та працездатності вокального апарату.

Методика професійного виховання майбутнього естрадного співака повинна охоплювати різні аспекти його творчого життя, різnobічно формувати його особистість в широкому розумінні цього слова. Адже багато є і буде артистів на сценах всього світу, і тільки той артист має право на суспільне визнання, талант якого натхнений колоритом та невичерпними духовними цінностями рідного народу. Тому бажано в навчально-виховному процесі використовувати творчі національні традиції української пісенної культури, вивчати фольклорно-етнографічний репертуар багатої спадщини України та досягти майстерності і реалізації свого творчого потенціалу у виконанні української естрадної пісні. Доцільно також використовувати репертуар з пісенних культур інших народів світу, який побудований на високих зразках світової музичної літератури.

Для здійснення широкого комплексу дій, спрямованих на виховання естрадного співака, необхідна база, яка повинна забезпечити умови для проведення навчального процесу, а саме: кабінет, де проходять практичні індивідуальні заняття з "Сольного співу", звукопідсилювальна апаратура, звуковідтворююча апаратура, професійний мікрофон.

Прямим впливом на аудиторію в естраді є те, що різні виконавці відрізняються один від одного не лише жанром, репертуаром і майстерністю, а також манeroю та артистичністю, одним словом - "іміджем". Тому треба акцентувати увагу на створенні власного, неповторного образу.

Репертуар для естрадного виконавця є основним фактором всієї його творчості. Вплив естрадного мистецтва на суспільство і роль репертуару в цьому процесі важко переоцінити. Для будь-якого музиканта репертуар є найважливішою ланкою його професійної діяльності. Тому постійне акцентування уваги на формуванні репертуарної політики є першочерговим у вихованні смаку та культури магістрата.

Всі виступи магістрантів аналізуються на засіданнях кафедри академічного та естрадного вокалу.

Таким чином, система навчання естрадного співака надає йому не тільки повноцінну професійну підготовку, але й створює умови для творчого виявлення особистості майбутнього виконавця та викладача, що й сприяє подальшому розвитку естрадної вокальної культури України.

*Перелік обов'язкових умінь, навичок, вправ і комбінацій, які повинен виконувати магістрант*

1. З майстерністю володіти своїм голосом і технікою естрадного виконавства, виявляючи найкращі темброзвучання барви голосу та звукову своєрідність:
  - опанувати та постійно удосконалювати уміння професійного співочого дихання;
  - досконало володіти високою позицією звучання голосу;
  - у всій повноті оволодіти яскравим звучанням головного та грудного резонаторів;
  - мати ідеально точну інтонацію звуковедення;
  - володіти відшліфованою професійною мовою.
2. Професійно розвинути свій творчий потенціал та розширити особисті художні уявлення.
3. Удосконалити природні динамічні, емоційні, енергетичні властивості своєї особистості.
4. Професійно ретельно розспівуватись.
5. Виявляти свій акторський талант, вміти відчувати естрадний твір як мікросвіт з його живими почуттями, емоційно-психологічними переживаннями, яскравими енергетичними проявами.
6. Розкривати задум авторів твору, втілюючи його зміст у виконання засобами свого особистого осмислення та інтерпретації, наділяючи творчий образ сценічною виразністю.
7. Мати широкі творчі уявлення та володіти різnobічними прийомами сучасного естрадного виконавства.
8. Мати музичну ерудицію, володіти музичною термінологією.
9. Формувати свій виконавський репертуар, осмислено відбираючи твори, які відповідають високим критеріям професіоналізму, сучасному інтелектуальному погляду та які будуть відповідати особистому артистичному іміджу.
10. Мати вихований естетичний смак.
11. Володіти майстерністю професійного спілкування зі слухачем на естраді.
12. Досконало володіти професійною звуко-акустичною підсилювальною апаратурою.

# СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## І. ОПИС ПРЕДМЕТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЛЬНИЙ СПІВ»

<b>Курс : V-VI</b>	<b>Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</b>	<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>4</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>144 години</i></p> <p>I к.    1 сем.. –<i>36 годин</i>        2сем. –<i>54 годин</i></p> <p>II к.   3 сем. –<i>36 годин</i>        4 сем. –<i>36 годин</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>0202 «Мистецтво»</i> <i>8.02020401 «Музичне Мистецтво»</i></p> <p style="text-align: center;">Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>«Магістр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p><b>Рік підготовки: I, II</b> <b>Семестр: 1, 2, 3, 4</b></p> <p><b>Практичні заняття:</b> <b>57 година</b></p> <p><b>Самостійна робота:</b> <b>96 годин</b></p> <p><b>Модульний контроль:</b> <b>9 годин</b></p> <p><b>Вид контролю:</b> <b>Залік - 4 семестр</b></p>

## ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва розділу, теми	Кількість годин				
	Усього:	Із них:			СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ
		Практичні	Модульний контроль	Самостійна робота	
<b>I курс, 1 семестр</b>					
<b>Тема 1.</b> Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріplення навиків звукоутворення.	17	10	7	1	
<b>Тема 2.</b> Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	17	9	8	1	
<b>Усього:</b>	36	19	15	2	
<b>I курс, 2 семестр</b>					
<b>Тема 3.</b> Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріplення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	34	10	24	2	
<b>Тема 4.</b> Закріplення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	17	7	10	1	
<b>Усього:</b>	54	17	34	3	

<b>ІІ курс, 3 семестр</b>					
<b>Тема 5.</b> Продовження розвитку можливостей художнього мислення студента. Усвідомлення зв'язку емоційно-музичного звучання твору з літературним змістом.	16	8	8	1	
<b>Тема 6.</b> Поступове розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Удосконалення роботи системи дихання, подальший розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу. Продовження освоєння специфіки роботи з мікрофоном.	18	9	9	1	
Усього:	36	17	17	2	
<b>ІІ курс, 4 семестр</b>					
<b>Тема 7.</b> Художній образ та акторське його втілення засобами вокальної виразності. Робота зі звукопідсилюальною системою у вокальному класі.	17	2	15	1	
<b>Тема 8.</b> Засвоєння методичних прийомів, необхідних у подальшій самостійній роботі. Робота з мікрофоном.	17	2	15	1	
<b>Семестровий контроль (ПМК)</b>					0
Усього:	36	4	30	2	

### **ІІІ. ПРОГРАМА**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (І КУРС, 1 СЕМЕСТР)**

##### **Тема 1.**

Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закрілення навиків звукоутворення.

##### **Тема 2.**

Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (І КУРС, 2 СЕМЕСТР)**

##### **Тема 3.**

Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закрілення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.

##### **Тема 4.**

Закрілення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 (ІІ КУРС, 3 СЕМЕСТР)**

##### **Тема 5.**

Продовження розвитку можливостей художнього мислення студента. Усвідомлення зв'язку емоційно-музичного звучання твору з літературним змістом.

##### **Тема 6.**

Поступове розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Удосконалення роботи системи дихання, подальший розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу. Продовження освоєння специфіки роботи з мікрофоном.

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 (ІІ КУРС, 4 СЕМЕСТР)

### **Тема 7.**

Художній образ та акторське його втілення засобами вокальної виразності. Робота зі звукопідсилюальною системою у вокальному класі.

### **Тема 8.**

Засвоєння методичних прийомів, необхідних у подальшій самостійній роботі. Робота з мікрофоном.

### **IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЛЬНИЙ СПІВ»**

**Разом:** 72 годин, практичні заняття –32 годин, самостійна робота – 36 годин, модульний контроль –4 години

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля				
Кількість балів за модуль	324.5		398.5	
заняття	1	2	3	4
годин	10	9	10	7
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення.	Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.
377.5 балів	$(10+0.5)*10= 105$ б.	$(10+0.5)*9= 94.5$ б.	$(10+0.5)*10= 105$ б.	$(10+0.5)*7= 73.5$ б.
Самостійна робота 245 балів	$5*7=35$ б.	$5*8=40$ б.	$5*24=120$ б	$5*10=50$ б.
Види	Модульна	Модульна	Модульна	Модульна

поточного Контролю 100 балів	контрольна робота (прослуховуванн я 25 балів)	контрольна робота (прослуховуванн я 25 балів)	контрольна робота (прослуховуванн я 25 балів)	контрольна робота (прослуховуванн я 25 балів)
Підсумкови й контроль				
Всього 324.5 балів, коефіцієнт 3,24		Всього 398.5 балів, коефіцієнт 3.98		

#### **IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЛЬНИЙ СПІВ»**

**Разом:** 72 годин, практичні заняття – 19 годин, самостійна робота – 49 годин, модульний контроль – 4 години

<b>Модулі</b>	<b>Змістовий модуль III</b>	<b>Змістовий модуль IV</b>		
Назва модуля				
Кількість балів за модуль	313.5			
заняття	5	6	7	8
годин	8	9	2	2
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Продовження розвитку можливостей художнього мислення студента. Усвідомлення зв'язку емоційно-музичного звучання твору з літературним змістом.	Поступове розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Удосконалення роботи системи дихання, подальший розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу. Продовження освоєння специфіки роботи з мікрофоном.	Художній образ та акторське його втілення засобами вокальної виразності. Робота зі звукопідсилюальною системою у вокальному класі.	Засвоєння методичних прийомів, необхідних у подальшій самостійній роботі. Робота з мікрофоном.
220.5 балів	(10+0.5)*8= 84 б.	(10+0.5)*9= 94.5 б.	(10+0.5)*2= 21 б.	(10+0.5)*2= 21 б.
Самостійна робота 235 балів	5*8=40 б.	5*9=45 б.	5*15=75 б	5*15=75 б.

Види поточного Контролю 100 балів	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)			
Підсумковий контроль				Залік
Всього 313,5, коефіцієнт 3,13		Всього 242 бали, коефіцієнт 2,42		

## V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбаченні ТП	Література	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I (І курс, 1 семестр)						
1.	Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення.	<p>Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними; техніка функціонування артикуляційного апарату; закріплення навиків звукоутворення та техніки дихання. На самостійне відпрацювання студентові відводиться 10 годин.</p> <p>Закріплюючи навики, отриманих на уроках, помогтися однорідності та приблизності співу голосних (в поєднанні з приголосними) при повному збереженні притаманного їм колориту звучання, слідкуючи за легкістю та чіткістю координації функцій артикуляційного апарату.</p> <p>Спів – вид музично-виконавського мистецтва, де музичне виконання органічно поєднується з необхідністю виразного донесення мовного тексту. Перед голосовим апаратом ставиться завдання не лише формування красивого музичного співецького тону. Але і одночасного ясного і чіткого донесення до слухача сенсу слів поетичного тексту.</p> <p>Дикційна чіткість – необхідне якість професійного співака. Вокалізація та слово - дві сторони единого процесу співу, що взаємодіють один на</p>	7	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50  Додаткова 12, 15, 35, 44.	Опитування, прослуховування	35

		<p>одного, оскільки робляться єдиним голосовим апаратом. У артикуляції мовних звуків беруть участь численні м'язові органи ротоглоткового каналу: губи, мова, м'яке небо, зів, глотка. Тому основне завдання стає робота артикуляційного апарату разом з навичками звукоутворення та правильної, якісної техніки співацького дихання.</p>				
2.	Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	<p>Літературний текст та музика; подальше розширення творчих уявлень студента. На самостійне відпрацювання студентові відводиться 11 годин.</p> <p>Від початку роботи над твором, виконавець повинен ретельно та уважно вивчити його. Для цього потрібно проаналізувати твір з боку його музичної структури, знайти найбільш важкі місця та продумати способи їх подолання, намітити загальний план виконання.</p> <p>Аналіз музичної структури - розбір окремих побудов, виявлення періодів, речень, фраз - допоможе студентові здолати багато труднощів, що полягають в цьому творі. Встановити роль супроводу, який допомагає у розкритті художнього образа.</p> <p>Особливе та найголовніше місце має літературний текст та його підтвердження у музиці. У відтворенні образа основна робота полягає у відпрацювання тексту, яка повністю залежить від вірного логічного наголосу і є сенсом усього сказаного поетом. При логічному аналізі тексту необхідно уважно розібратися в синтаксичній конструкції фраз, для того, щоб при читанні (а також і в співі) з особливою точністю і чіткістю були виділені слова, пов'язані один з одним по сенсу.</p> <p>Глибоко осмислючи, проаналізувати виконуваний твір, відкриваючи задум авторів. Треба розставляти смислові акценти, логіку смислового розвитку всього</p>	8	<p>Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45</p> <p>Додаткова 12, 15, 35, 44.</p>	Опитування, прослуховування	40

		твору, його кульмінації та завершення. Прослідкувати логіку втілення поетичного задуму в музиці, в її інтонації, теситурі, темпоритмі тощо.				
--	--	---	--	--	--	--

Змістовий модуль II (І курс, 2 семестр)						
№ з/п	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбаченні ТП	Література	Академічний контроль	Бали
3.	Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.  Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізах. Робота по підбору репертуару. 10 годин	24	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50  Додаткова 12, 15, 35, 44.	Опитування, прослуховування	120
4.	Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента	Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента  З перших кроків професійного розвитку майбутнього співака необхідно прищеплювати інтерес до творчого мислення, до аналізу виконуваного твору, його музичної мови та до розкриття рис образу поетичного тексту. Викладач повинен навчити вмінню розкривати підтекст, слідуючи за логікою смислового розвитку фрази, за емоційно-музичним наповненням та динамікою розвитку кульмінації твору. На уроках естрадного співу необхідно постійно розширювати творчий музичний кругозір студента та виховувати естетичний смак. 11 годин.	10	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45  Додаткова 12, 15, 35, 44.	Опитування, прослуховування	50

№ з/п	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбаченні ТП	Література	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль III (ІІ курс, 3 семестр)						
5.	Продовження розвитку можливостей художнього мислення студента. Усвідомлення зв'язку емоційно-музичного звучання твору з літературним змістом.	<p>Продовження розвитку можливостей художнього мислення студента. Усвідомлення зв'язку емоційно-музичного звучання твору з літературним змістом.</p> <p>Продовження розвитку вміння розкривати глибину задуму авторів естрадного твору, відкривати гармонію проникнення літературного змісту в емоційну сферу вокально-музичного образу, навчитись розуміти за зміною музичної форми, тональності гармонії, темпоритму логіку розвитку драматургічного змісту.</p> <p>Творча робота над репертуаром. 10 годин.</p>	8  Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50  Додаткова 12, 15, 35, 44.	Опитування, прослуховування	40	
6.	Поступове розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Удосконалення роботи системи дихання, подальший розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу. Продовження освоєння специфіки роботи з мікрофоном.	<p>Поступове розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Удосконалення роботи системи дихання, подальший розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу. Продовження освоєння специфіки роботи з мікрофоном. На самостійне відпрацювання студентові відводиться 11 годин.</p> <p>Підбір складніших вправ з поступово збільшуваними інтервалами, гамоподібних, різні види арпеджіо тощо для удосконалення техніки володіння голосом та розширення діапазону.</p> <p>Удосконалення</p>	9  Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45  Додаткова 12, 15, 35, 44.	Опитування, прослуховування	45	

		володіння співочим диханням. Оволодіння вмінням відчувати збільшений тонус черевного преса при співі високих звуків діапазону. Чим вищий звук, тим напруження черевного преса мусить бути більшим і відчуватися у нижніх частинах живота.			
--	--	---	--	--	--

#### Змістовий модуль IV (ІІ курс, 4 семестр)

7.	Художній образ та акторське його втілення засобами вокальної виразності. Робота зі звукопідсилюальною системою у вокальному класі.	Художній образ та акторське його втілення засобами вокальної виразності. Робота зі звукоакустичною підсилюальною системою у вокальному класі.  Розширення діапазону прояву акторської майстерності та емоційної реалізації творчої особливості співака в процесі роботи над естрадною піснею. Розвиток майстерності користування професійним мікрофоном, запобігаючи форсування звуку. 10 годин.	15	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50  Додаткова 12, 15, 35, 44.	Опитування, прослуховування	75
----	--	---	----	---	--------------------------------	----

8.	Засвоєння методичних прийомів, необхідних у подальшій самостійній роботі. Робота з мікрофоном.	Засвоєння методичних прийомів, необхідних у подальшій самостійній роботі. Робота з мікрофоном. На самостійне відпрацювання студентові відводиться 11 годин.  Засвоєння методики роботи над естрадною піснею. Прищеплення вміння визначити стильові та жанрові особливості виконуваного твору, а також - розкрити художню та психологічну мету авторського задуму. Удосконалення технічних прийомів професійної роботи з мікрофоном. Продовження творчої роботи над репертуаром,	15	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45  Додаткова 12, 15, 35, 44.	Опитування, прослуховування	75
----	--	---	----	---	--------------------------------	----

		над виразністю та артистичністю виконання.				
--	--	--	--	--	--	--

## **VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ**

Навчальні досягнення магістрантів з навчальної дисципліни «Сольний спів» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов`язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю. Систему рейтингових балів для видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-балльну) та європейську (ECTS).

### **Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю**

№ п/п	Вид діяльності Модуль 1 Модуль 2 Модуль 3	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	19+17+17+4	28.5
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	19+17+17+4	570
3.	Модульні контрольні роботи	25	8	200
4.	Самостійна робота	5	15+34+17+30	480
	Всього без підсумкового контролю		<b>1278.5</b>	
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта		<b>12.78</b>	
	Підсумковий рейтинговий бал		<b>100</b>	

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів застосовуються такі методи:

**Методи усного контролю:** індивідуальне прослуховування, ПМК, залік.

**Методи самоконтролю:** уміння самостійно розучувати та проводити вокальний самоаналіз творів програмного репертуару.

### **Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS**

<b>Підсумкова кількість балів (max. – 100)</b>	<b>Оцінка за 4-балльною шкалою</b>	<b>Оцінки за шкалою ECTS</b>
1-34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	<b>F</b>
35-59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	<b>FX</b>
60-68	«достатньо»	<b>E</b>
69-74	«задовільно»	<b>D</b>
75-81	«добре»	<b>C</b>
82-89	«дуже добре»	<b>B</b>
90-100	«відмінно»	<b>A</b>

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

### **Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень магістрів**

<b>Оцінка</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>«незадовільно»</b>	<p>Студент не розвинув навичок кантиленного співу на професійній дихальній опорі, не розвинув вокально-виконавських здібності взагалі, не виявив ознак акторського мислення. Студент лише частково сприймає навички вокалізації, проте творча думка залишається в'ялою, акторська робота – невиразною.</p> <p>Студент не досяг успіхів.</p>
<b>«задовільно»</b>	<p>Студент має елементарні навички з оволодіння голосовим апаратом, але не відчуває міцної дихальної опори, емоційна віддача, артикуляція та дикція – в'ялі. Намагається донести зміст виконуваного твору до слухача.</p> <p>Студент набув певного досвіду в оволодінні резонаторами, голос звучить впевненіше, але тембрально нерівно. Не набули розвитку акторські здібності, що не дає змоги повноцінно розкрити задум авторів вокального твору.</p>
<b>«добре»</b>	<p>Студент добре володіє рівністю звучання (регистрами) співацького голосу, розуміє стиль, жанровість вокальних творів, емоційно відчуває характер літературного образу пісні, але є деякі недоліки: форсований звук, гнусавість, горлові відтінки, недоліки у сценічній пластичці.</p> <p>Студент емоційно виразно розкриває задум вокального твору, володіє вокальними технічними прийомами на досить широкому діапазоні, витримує теситуру, але є недоліки: іноді нестійка інтонація, меторитмічна нестабільність, пластична невиразність.</p> <p>Студент має добру професійну підготовку як в оволодінні вокально-музичними навичками, так і у роботі над художнім образом пісні, але є необхідно попрацювати над музичною виразністю та емоційною насиченістю акторського творчого прояву.</p>
<b>«відмінно»</b>	<p>Студент добре вміє реалізувати свої творчі можливості, голос звучить збагачено у головному та грудному резонаторах, згладжені перехідні ноти, володіє кантиленою, добре володіє професійним співочим диханням.</p> <p>Студент багато працював над пошуком індивідуальної</p>

	манери виконання, яскравої динаміки розвитку драматургії виконуваного твору, емоційної творчої самореалізації. Голос звучить професійно якісно в розширеному діапазоні, рівно і яскраво. Студент впевнено, в повній мірі, з майстерністю розкриває всю глибину авторського задуму твору, яскраво реалізуючи свій артистичний та енергетичний потенціал. Досконало володіє всіма можливостями свого голосу, заворожуючи слухача барвами тембру, багатством інтонацій, ширістю, своєрідною манерою співу. Вміє володіти слухацькою увагою.
--	--

Кожний модуль включає бали за поточну роботу магістрanta на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Методичні дослідження, які виконує магістрант за визначену тематикою, прослуховуються під час індивідуальних занять.

Модульний контроль знань магістрантів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У таблиці представлено розподіл балів, що присвоюються магістрантам упродовж вивчення навчальної дисципліни «Сольний спів».

### Розподіл балів, що присвоюються магістрантам

Модулі																
Змістовий модуль 1 (практичні заняття, самостійна робота)																
Змістовий модуль 2 (практичні заняття, самостійна робота)																
Змістовий модуль 3 (практичні заняття, самостійна робота)																
Змістовий модуль 4 (практичні заняття, самостійна робота)																
T1	мк	T2	мк	T3	мк	T4	мк	T5	мк	T6	мк	T7	мк	T8	мк	
140	25	134,5	25	225	25	123	25	124	25	139,5	25	96	25	96	25	
165		159,5		250		148		149		164,5		121		121		
1278,5																

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

## VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

На заняттях з сольного співу застосовуються загальні педагогічні та спеціальні методи навчання:

- **метод розв'язання** різних за ступенями складності навчальних завдань (дозволяє формувати у студентів систему практичних умінь і навичок; активізує діяльність студентів);
- **метод ілюстрування** (застосування викладачем елементів показу правильного звукоутворення та звуковедення);
- **метод звукового регулювання** (дозволяє студентам співвідносити звучання власного голосу з голосом викладача, а також знаходити оптимальний режим роботи голосового апарату в процесі з супроводом);
- **метод педагогічного аналізу** (формує педагогічне мислення студентів у конкретних педагогічних та виконавських ситуаціях засобом аналізу власних дій, розвиває аналітичний, вокальний слух студента);
- **метод ескізної роботи над твором** (дозволяє розширити навчальний репертуар студента з метою його застосування у подальшій педагогічній та музично-виконавській діяльності).

## VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- робоча навчальна програма;
- навчальні методичні посібники;
- схеми, таблиці;
- збірки вокальних творів;
- збірки народних пісень;
- збірки джазових стандартів;
- збірки романсів;
- апаратура.

**Репертуарний список вокальних творів,  
які відповідають широкому спектру вимог з навчальної дисципліни  
"Сольний спів", обираються до вивчення і об'ємають собою всі ступені  
складності, передбачені навчальним процесом**

### **Вокалізи**

1. Абт Ф. Вокализы для баритона и баса. - М.: Музыка, 1985.
2. Абт Ф. Избранные упражнения. — М.: Музыка, 1985.
3. Вілінська І. Вокалізи для низького голосу. – К. 1962.
4. Вілінська І. Вокалізи для високого голосу. – К.: Мистецтво, 1969.
5. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. – К.: Музична Україна, 1989.
6. Вілінська І. Вокалізи для співака-початківця. – К. 1971.
7. Воронім О., Вороніна Р. 30 вокалізів на основі народних пісень. -К.: Музична Україна, 1991.
8. Гарсія М. Школа співу. – М.: Музгіз, 1956.
9. Глінка М. Вправи для вдосконалення голосу, методичні пояснення до них та вокалізи-сольфеджіо. – М.: Музгіз,

1951.

10. Далецкий О. Вокализы.–М. 1973.
11. Егорычева М. Упражнения для развития вокальной техники.–К, 1980.
12. Завалишина М. Вокализы.–К, 1984.
13. Заринь В. Вокализы.–М, 1962.
14. Зейдлер Г. Искусство пения для сопрано или тенора. - М.: Гос.муз. издательство, 1957.
15. Конконе Дж. Сорок упражнений.–М, 1962.
16. Лютген В. Ежедневные упражнения: 20 маленьких вокализов.–М: Музыка, 1964.
17. Маркезі М. Вокалізи–К, 1980.
18. Павлюченко С. Вокалізи для середнього і низького голосів. - К.: Музична Україна, 1979.
19. Тамшина В. И. Вокализы для сопрано. - М.: Музыка, 1973.
20. Vokalisen Rapofka. Edition Peters Op.85 Heft I (Arlberg)

#### ***Нотно-методична література***

1. Злотник О. - К.: Музична Україна, 1992.
2. Зуєв О. - К.: Музична Україна, 1980., 1985.
3. Івасюк В. - К.: Музична Україна, 1977.
4. Карабіць І. - К.: Музична Україна, 1983.
5. Кос-Анатольський А. Вибрані пісні -К.: Музична Україна, 1991.
6. Кириліна І: - К.: Музична Україна, 1985.
7. Мастера зарубежной эстрады. - М.: Музыка, 1983.
8. Музична орбіта. - К.: Музична Україна, 1970-80.
9. Поклад І. - К.: Музична Україна, 1991.
10. Різдвяна псальма. - К.: Музична Україна, 1992.
11. Сабадаш С. - К.: Музична Україна, 1981.
12. Стрілецькі пісні. - К.: Музична Україна, 1992.
13. Твоя пісня.-К.: Музична Україна, 1988,1989, 1990.
14. Шамо І. - К: Музична Україна, 1989.
15. Естрадні пісні. -К.: Музична Україна, 1974-1990.
16. "Я хочу, щоб пісні звучали". - Харків: Фоліо, 1998.
17. Вечер старинного романса. - М.: Искусство.
18. Малышева Н. М. О пении (из опыта работы с певцами). - М.: Сов. композитор, 1988. ,
19. Песни и романсы из кинофильмов. Исаак Шварц на стихи Б. Окуджавы. -Л.: Сов.композитор, 1988.
19. Поет А. Пугачева. -М.: Музыка, 1989.
20. Поют барды.-Л.: Музыка, 1990.
21. Популярный справочник песен. - М.: Музыка, 1991.
22. Песни Раймонда Паулса. - Л.: Сов. композитор, 1991.
23. Песни ансамбля "Битлз". - К.: Музична Україна, 1990.
24. Романсы и песни П. Булахова. - М.: Музыка, 1983.
25. Симоненко В. Мелодии джаза. - К.: Музична Україна, 1991.
26. Старинные романсы "Умчалися года...". - М.: Музыка, 1991.
27. The best of Hollwood 60-70 годы. – М.: Мега-сервис, 1996.
28. The best of Hollwood 40-50 годы. – М.: Мега-сервис, 1999.
29. The best of Hollwood 20-30 годы. – М.: Мега-сервис, 1999.
30. World of hits. Vol.3 Night train. – М.: Мега-сервис, 1998.
31. World of hits. Vol.4 Birdland. – М.: Мега-сервис, 1998.

#### ***Класичні романси***

1. "В лесу". Муз. Э. Грига. Сл. Г. Андерсена.
2. "Портрет". Муз. А. Спиро. Сл. М. Лермонтова.
3. "Не ветер, вея с высоты...". Муз. Н. Римского-Корсакова. Сл. А. К. Толстого.
4. "Старая мать". Муз. З. Грига. Сл. Н. Слонова.
5. "Нищая". Муз. А. Алябьева. Сл. Д. Ленского (из П.-Ж Беранже).
6. "О, позабудь былые увлеченья". Муз. и сл. Т. Котляревской.

7. Сл. и муз. Л. Дризо "Расцвели хризантемы опять".
8. "Но я вас все-таки люблю". Муз. Б.Кейля. Сл. А. Сурина.
9. "Две розы". Муз. С. Покрасса. Сл. А. Д'Актиля.
10. "Зоре моя вечірня". Муз. Я. Степового. Сл. Т. Шевченка.
11. "Гуде вітер вельми в полі". Муз. М. Глінки. Сл. В. Забіли.
12. "Нічого, нічого" сл.народні. Муз. М. Лисенка.
13. "Майский день". Муз. Ц. Кюи. Сл. Плещеева.
14. "Коснулась я цветка". Муз. Ц. Кюи. Сл. В. Немировича-Данченко.
15. "Царскосельская статуя". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина.
16. "Желание". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина.
17. "Деревенский сторож". Муз. А.Гурилева. Сл. Н. Огарева.
18. "Не хочу!". Муз. П. Булахова. Сл. неизв. автора.
19. "Сердце поэта". Муз. Э. Грига. Сл. Андерсена.
20. "Горные вершины". Муз. А. Варламова. Сл. М. Лермонтова.
21. "Я помню вальса звук прелестный". Муз. и сл. Н. Листова.
22. "Ночь светла". Муз. Н. Шишкін. Сл. невід, автора.
23. "Нет, не тебя так пылко я люблю". Муз. Н. Шишкін. Сл. М. Лермонтова.
23. "Белой акации гроздья душистые". В. Баснер.
24. "Только раз". Б. Фомин.
25. "Я тебе ничего не скажу". Т. Толстой.
26. "Солов'їний романсь". А. Кос-Анатольський.
27. "Ти як квітка", "Не співайте мені". С. Людкевич.
28. "Молитва за Україну". М. Лисенко.
29. "Вечірня пісня". К. Стеценко
30. "Запливай же, роженько весела". О. Андрієвська

### *Українські народні пісні*

"Бодай ся когут знудив"  
 «Вечір близенько»  
 "В кінці греблі шумлять верби"  
 «Гандзя»  
 «Глибока кирниця»  
 "Грицю, Грицю, до роботи"  
 «Де ти, доню, барилася?»  
 «Добривечір дівчино»  
 «Добрий вечір, зелена діброво»  
 «Дощик»  
 "Ішов козак потайком"  
 «і шумить і гуде»  
 «Їхав козак на віноньку»  
 «Їхав козак за Дунай»  
 "Йшла я по воду"  
 «Закувала зозуленька»  
 «Зелененський барвіночку»  
 «Зеленая ліщинонько»  
 «Зацвіла в долині червона калина»  
 «Зоре моя вечірня»  
 «Казав мені батько»  
 «Летіла зозуля через мою хату»  
 «Лугом іду, коня веду»  
 «Мав я раз дівчиноньку»  
 «Місяць на небі»  
 "На вулиці скрипка грає"  
 «Надворі чорна хмара в`ється»  
 «Над річкою бережком»

"На поточку-м прала"  
«Нащо мені чорні брови»  
«Не щебече соловейку»  
«Одна гора високая»  
«Ой важу я, важу»  
«Ой, джигуне, джигуне»  
«Ой, дівчино, шумить гай»  
«Ой, вербо, вербо»  
«Ой, гаю мій, гаю»  
«Ой, за гаєм, за Дунаєм»  
«Ой, за горою»  
«Ой зірву я у рожі квітку»  
"Ой, на горі сніг біленький"  
«Ой на горі на високій»  
"Ой, на гору козак воду носить"  
«Ой, не світи, місяченку»  
«Ой не ходи, Грицю»  
"Ой, маю я чорні брови"  
«Ой під вишню»  
«Ой піду я до млина»  
«Ой там на горі»  
"Ой, там на товчу, на базарі"  
"Ой, ти гарний Семене"  
"Ой, ти знат, нашо брав"  
«Ой ти місяцю»  
"Ой, болить ня головонька"  
"Ой, у вишневому садочку"  
«Ой у полі три криниченьки»  
«Ой у полі три тополі»  
«Ой ходила дівчина бережком»  
«Ой чий то кінь стоїть»  
«Ох і не стелися, хрещатий барвінку»  
«Пливе човен»  
"Посилала мене мати"  
«Посіяла яру руту»  
"При долині кущ калини"  
«Прилетіла перепілонька»  
«Серед села дичка»  
"Сидить дід на печі"  
«Сонце низенько»  
«Стелися, барвінку, низенько»  
«Стойте гора високая»  
«Стойте явір над водою»  
"Ти до мене не ходи"  
«Умираю моя мати»  
«Чи я в лузі не калина була»  
«Чого сидиш коло мене  
"Чоловіче, я слаба"  
"Чом, чом не прийшов"  
«Шумить гуде дібровонька»  
"Хоть у мене мужичок з кулачок"  
"Якби мені черевики"  
"Якби мені не тиночки"

***Рекомендовані естрадні пісні українських композиторів***

1. Д. Баккі: "Сизокрилий птах".

2. *O. Бурміцький*: "Шелестять дощі".
3. *B. Верменич*: "Чорнобривці", «На калині мене мати колихала».
4. *O. Білаш*: «Два кольори», «Над Україною», «Полинь», «Полтавська полька», «Журавка», «Пісня про калину», «Стань зорею мені».
5. *P. Дворський*: "Рідна мова", "Смерекова хата".
6. *L. Дудківський*: "Черешневий гай", "Якщо любиш - кохай".
7. *B. Егоров*: "Свет звезды".
8. *O. Злотник*: "Маки червоні", "Гай, зелений гай", "Чуєш, мамо", "Батько і мати", "Марево снів".
9. *O. Зуєв*: "Три дороги", "Якщо поруч ти", "Крила удачі", "П'є журавка воду"
10. *B. Івасюк*: "Водограй", "Світ без тебе", "Кленовий вогонь", "Я піду в далекі гори", "Запроси мене у сни", "Тільки раз цвіте любов", "Балада про мальви", "Балада про дві скрипки", "Жовтий лист", «Мандрівний музика», «Червона рута», «Пісня буде поміж нас».
11. *M. Каландъонок*: "Так тихо пада сніг".
12. *I. Кириліна*: "Яблуневі зливи", "Лесная чакона", "Лісова пісня".
13. *C. Козак*: "Коні вороні".
14. *P. Майборода*: «Пісня про рушник», «Ми підем, де трави похилі», «Стежина», «Елегія», «Любов моя», «За вікном», «Ромен-цвіт», «Ти – моя вірна любов», «Виростеш ти, сину», «Колискова»
15. *O. Матвійчук*: "Мій Києве-граде", "О, мамо, я скучив", "Ключі від раю".
16. *M. Мозговий*: "Рідний край", «Моя земля», "Зачаровані слова", «Минає день».
17. *B. Монастирський*: "Дев'ятий клас", "Два слова".
18. *T. Петриненко*: "Пісня про пісню", "Господи, помилуй", "Зорепадом летять роки", "Білий океан".
19. */ Поклад*: "Чарівна скрипка", «Скрипка грає», «Зелений клен», «Кохана».
20. *O. Пономарьов*: "Колискова", "Мое кохання сирооке".
21. *B. Семенов*: "Мій зоряний світ", "Это земля моя".
22. *G. Татарченко*: "Білі нарциси".
22. *O. Тищенко*: "І твій останній погляд".
23. *I. Харитонов*: "Україна".
24. *B. Хурсенко*: "Постели рушники, моя мамо", "Кохаю і бажаю" "Ні, я нічого не забув".
25. */ Шамо*: "Три поради", «Пісня про Київ», «Пісня про щастя», «Ідуть дощі», «Нахилились медоцвіти», «Проводжала мати свого сина».
26. *B. Янівський*: "Журавочка".
27. *I. Білозір*: «Перший сніг», «Пшеничне перевесло», «Ніби вчора».
28. *C. Лазо*: «Ні обіцянок, ні пробачень», «Мрії про тебе».
29. *O. Кулик*: "Моя єдина", Одинок", "Я і ти".

#### ***Рекомендовані естрадні твори зарубіжних композиторів***

1. *C. Адамо*: "Падає сніг".
2. *B. Бакарак*: "Грустные капельки дождя".
3. *Дж. Бачелли*: "Твоей улыбки тень".
4. *Ф. Бернейм*: "Мадемузель співає блюз".
5. *Дж. Гершвін*: "Колискова", "Любимый мой".
6. *D. Деньо*: "Кабаре".
7. *B. Дольский*: "Господа офицеры".
8. *A.-K. Жобим*: "Девушка из Ипанимы".
9. *C. Кулемін*: "Бедная роза".
10. *I. Крутой*: "Не надо", "Музыка венчальная", "Отзовись".
11. *Дж. Леннон и П. Маккартни*: "Мишель".
12. *Ф. Лей*: "История любви".
13. *B. Лоткин*: "Не надо, не надо".
14. *E. Мартынов*: "Медовый август".

15. *M. Минков*: "Не отрекаются, любя".
16. *C. Муравьев*: "Верни мне радость".
17. *H. Носков*: "Это здорово".
18. *H. Орбелян*: "Сто часов счастья".
19. *I. Отиева*: "Иди же с миром".
20. *С. Павлиашвили*: "Музыка для друзей".
21. *K. Партер*: "Опять жара".
22. *P. Паулс*: "Чарли".
23. *2A.A. Петров*: "Моей душе покоя нет", "О бедном гусаре замолвите слово".
24. *B. Резников*: "Карточный домик", "Телефонная книжка".
25. *A. Розенбаум*: "Вальс-бостон".
26. *И. Саруханов*: "Возвращайся".
27. *P. Стер*: "Где цветы минувших дней?".
28. *Дж. Стайн*: "Люди".
29. *Д. Тухманов*: "Сама любовь", "Не забывай", "Напрасные слова".
30. *С. Уадер*: "Милая моя".
31. *A. Шульгин*: "Кап-кап".

***Рекомендовані джазові стандарти:***

1. "Sweet Georgia Brown" w. & m. Ben Bernie, Maceo Pincard & Kennet Casey.
2. "Poor Butterfly" w. John L. Golden, m. Raymond Hubbell.
3. "Oh, Lady be good" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
4. "Blue room" w. Lorenz Hart, m. Richard Rodgers.
5. "Bye bye blackbird" w. Mort Dixon, m. Ray Henderson.
6. "Indian summer" w. Al Dubin, m. Victor Herbert.
7. "Avalon" w. Al Jofson & B.G. De Sylva, m. Vincent Rose.
8. "Too Marvelous for words" w. Johnny Mercer, m. Richard A. Whiting.
9. "Lullabye of birdland" m. George Shearing, w. George David Weiss.
10. "Round midnight" w. Bernie Hanighen, w. Coonie Williams & Thelonius Monk.
11. "Days of wine and roses" w. Johnny Mercer, m. Henry Mancini.
12. "September in the rain" w. Al Dubin, m. Harry Warren.
13. "Autumn in New York" w. & m. Vermon Duke.
14. "I cover the waterfront" w. Edward Heyman, m. John Green.
15. "Love for sale" w. & m. Cole Porter.
16. "Namely you" w. Johnny Mercer, m. Gene De Paul.
17. "You go to my head" w. Haven Gillespie, m. J. Fred Coots.
18. "If I love again" (With the laughing face) w. Phil Silver, m. James Van Heusen.
19. "Softly as in a morning" w. Oscar Hammerstein, m. Sigmund Romberg.
20. "Early autumn" w. Johnny Mercer, m. Ralph Burns & Woody Herman.
21. "I know that you know" w. Anne Caldwell, m. Vincent Youmans.
22. "A time for love" w. Paul Francis Webster, m. Johnny Mandel.
23. "All the think you are" m. Jerome Kern, w. Oscar Hammerstein.
24. "A night in Tunisia" w. & m. Dizzy Gillespie & Frank Paparelli.
25. "I'll remember april" w. & m. Done Raye, Gene De Paul & Pat Johnston.
26. "Blussette" w. Normal Gimbel, m. Jean Thielemans.
32. "If I were a bell" w. & m. Frank Loesser.
33. "Mr. Sandman" w. & m. Pat Ballard.
34. "Prisoner of love" w. & m. Leo Robin, Clarence Gaskill & Russ Columbo.
35. "Basin street blues" w. & m. Spenser Williams.
36. "A weaver of dreams" m. Victor Young, w. Jack Elliot.
37. "Out of this world" m. Harold Arlen, w. Johnny Mercer.
38. "I'm glad there is you" w. & m. Paul Madeira & Jimmy Dorsey
39. "I'll wind" (You're blowing' me no good) w. Ted Koehler, m. Harold Arlen.
40. "In a mellow tone" w. & m. Duke Ellington & Milt Gambler.

41. "Do nothing 'til you hear from me" w.& m. Duke Ellington & Bob Russell.
42. "Don't get around much anymore" w.& m. Duke Ellington.
43. "I didn't know about you" w.& m. Duke Ellington.
44. "Just squeeze me" w. & m. Duke Ellington & Lee Gaines.
45. "I got it bad" w. & m. Duke Ellington & Paul Webster.
46. "Night and day" w. & m. Cole Porter.
47. "Embraceable you " w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
48. "I got rhythm" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
49. "Just on of those things" w. & m. Cole Porter.
50. "How long has this been going on?" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
51. "Three little words" w. & m. Bert Kalmar & Harry Ruby
52. "You do something to me" w. & m. Cole Porter.
53. "My one and only love" w. & m. Robert Mellin & Guy Wood.
54. "With a song in my heart" w. & m. Lorenz Hart & Richard Rodgers
55. "The man I love" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
56. "Tea for two" w. & m. Irving Caesar & Vincent Youmans.
57. "I'm a fool to want you" w. & m. Jack Wolf, Joel Herron & Frank Sinatra.
58. "I get a kick out of you" w. & m. Cole Porter.
59. "I'm getting sentimental over you" w. & m. George Bassman.
60. "I don't stand a ghost ot a chance with you" w. & m. Victor Young, Bing Crosby & Ned Washington.
61. "When lights are low" w. & m. Benny Carter & Spence Williams.
62. "Stardust" w. & m. Hoagy Carmichael & Mitchell Parish.
63. "Emily" w. & m. Johnny Mandel & Johnny Mercer.
64. "Serenata" w. & m. Leroy Anderson & Johnny Mercer.
65. "Stars fell on Alabama" w. & m. Frank Perkins.
66. "Mr. Lucky" w. & m. Henry Mancini.
67. "Easy living" w. & m. Leo Robin & Ralph Rainger.
68. "Sweet Lorraine" w. & m. Cliff Burwell & Mitchell Parish.
69. "The night has a thousand eyes" w. & m. Buddy Bernier & Jerry Bainin.
70. "Too young to go steady" w. & m. Harold Adamson & Jimmy Mc Hugh.

## **IX. ЛІТЕРАТУРА**

### **Основна література:**

1. Артемьева Е. В классе К. Н. Дормак. Обобщение вокально-педагогического процесса. – М.: Музика.
2. Антонюк А. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.
3. Барсов Ю. Вокально-исполнительские и педагогические принципы М. Глинки. – М., 1968.
4. Богадуров В. Очерки по истории вокальной методологии. Вып. 1-3. М., 1929-1937.
5. Богадуров В. Вокальное воспитание детей. – М., 1953.
6. Вербов А. Техника постановки голоса. – М., 1963.
7. Витт Ф. Практические советы обучающемуся пению. – М., 1968.
8. Вопросы вокальной педагогики. Выпуск 7. Сборник статей. – М.: Музика, 1984.
9. Гарсия М. Школа пения. – М., 1957.
10. Глинка М. Упражнения для усовершенствования голоса, методические к

- ним пояснения. – М., 1951.
11. Голубев П. Советы молодым педагогам-вокалистам. – М., 1963.
12. Давидова В., Мчелидзе Д. Певческое дыхание и некоторые советы по постановке голоса. – Тбилиси: Литература.
13. Дмитриев Л. Голосообразование у певцов. – М., 1962.
14. Дмитриев Л. К вопросу об установке голосового аппарата в пении // Труды ГМПИ им. Гнесиных. Вып. 1. – М., 1959.
15. Дмитриев Л. Основы вокальной методики. – М., 2000.
16. Дмитриев Л. Рентгенологические исследования строения и приспособления голосового аппарата у певцов. – М., 1957.
17. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики. – М.: Музыка, 1968.
18. Дмитрієв Ю. Мистецтво радянської естради. – К.: Молода гвардія, 1989.
19. Дюм Д. Розвиток та охорона співацького голосу. – К.: Музична Україна, 1988.
20. Дюпре Ж. Школа пения. – М., 1955.
21. Егоров А. Гигиена голоса и его физиологической основы. – М., 1962.
22. Егоров А. Фізіологія співу і профілактика захворювання голосу співака. – Л., 1958.
23. Євтушенко Д. Роздуми про голос. – К.: Музична Україна, 1979.
24. Емельянов В. Развитие голоса, координация и тренинг. – СПб: Лань, 2000.
25. Жданович А. Некоторые вопросы вокальной методики. – М., 1965.
26. Жинкин Н.И. О теориях голосообразования//Мышление и речь. – М., 1963.
27. Зданович А. Питання вокальної методики. – М., Музгіз, 1965.
28. Злобин К.В. Физиология пения в профилактике заболеваний голосового аппарата. – М.-Л., 1958.
29. Иванов А. О вокальном образе. – М.: Профиздат, 1968.
30. Кадинов Н. Удивительное о слухе и голосе. – М., 1969.
31. Канкарович А. Культура вокального слова. – М.: Муз. изд., 1957.
32. Кантарович А. Гігієна голосу. – М., 1955.
33. Каплун Я. М. Пособие по постановке голоса вокалистов. – М., 1998.
34. Комарович И. Практические советы начинающему певцу. – М.-Л.: Музыка, 1965.
35. Конвер Ю. Тренировочные упражнения в развитии певческого голоса. – М., 1976.
36. Ламперти Ф. Искусство пения. – М., 1923.
37. Левидов И. Развитие голоса певца и профессиональные болезни голосового аппарата. – М., 1938.
38. Луканин В. Мой метод работы с певцами. / Под ред. Нестеренко. – Л.: Музыка, 1972.
39. Луканин В. Обучение и воспитание молодого певца. – М., 1977.
40. Маркошенко І. Павло Васильович Голубєв – педагог-вокаліст. – К.: Музична Україна, 1980.
41. Менабени А. Методика обучения сольному пению. – М., Просвещение, 1987.

42. Микшина М. Практические основы вокального искусства. – К.: Музична Україна, 1971.
43. Морозов В. Вокальный слух и голос. – М.-Л.: Музыка, 1965.
44. Морозов В. Тайны вокальной речи. – Л.: Наука, 1967.
45. Назаренко И. Искусство пения. – М., 1968.
46. Назаров И. Основы музыкально-исполнительской техники и методы её усовершенствования. – М., 1969.
47. Павлищева О. Методика постановки голоса. – М.; Л., 1964.
48. Петрова Е. О динамике звука певческого голоса. – М.: Муз. изд., 1963.
49. Работнов Л. Основы физиологии и патологии голоса певцов. – М.-Л., 1932.
50. Работнов Л. Физиология певческого дыхания. – М., 1938.
51. Рудаков Е. Новая теория образования верхней певческой форманты // Применение акустических методов исследования в музыказнании. – М., 1964.
52. Руководство по фониатрии. – Л., 1970.
53. Садовников В. Орфоэпия в пении. – М., 1958.
- 53а Симоненко В. Лексикон джаза. – К.: Музична Україна, 1981.
54. Скороходов Г. Звёзды советской эстрады. – М.: Советский композитор, 1986.
55. Сонки С. Теория постановки голоса. – Л., 1925.
56. Станиславский К. С. и Немирович-Данченко В.И. об искусстве актера-певца. – М.: Искусство, 1973.
57. Тронина П. Из опыта педагога-вокалиста. – М., 1976.
58. Фант Г. Акустическая теория голосообразования. – М., 1964.
59. Фейгін М. Індивідуальність учня та мистецтво педагога. – М., 1968.
60. Юдин С. Формирование голоса певца. – М., 1962.
61. Юссон Р. Певческий голос. Исследование основных физиологических и акустических явлений певческого голоса. – М.: Музыка, 1974.
62. Юссон Р. Певческий голос. – М., 1974.
63. Ярославцева Л. Мировые вокальные школы. – М., 1981.

### **Додаткова література:**

1. Гниль Б. Історія вокального мистецтва. – НМАУ, 1997.
2. Донець-Тессейер М. Збірник вправ для розвитку техніки легких жіночих голосів. Ч.1-4. – К.: Мистецтво, 1950-1970.
3. Емельянов В. В. Развитие голоса: Координация и тренаж. – СПб., 1997.
4. Емельянов В. В. Структура голосовой активности человека // Перспективы развития вокального образования: Сборник. – М., 1987.
5. Малинина О. Вокальное воспитание детей. – Л.: Музыка, 1967.
6. Морозов В. Биофизические основы вокальной речи. – Л.: Наука, 1977.
7. Морозов В. Резонансная теория искусства пения и вокальная техника выдающихся певцов. – М., 2001.

8. Огороднов Д. Музикально-певческое воспитание детей в общеобразовательной школе. – Л., 1972.
9. Панофка Г. Искусство пения. – М.: Музыка, 1968.
- 10.Паночкина Г. 12 артистических вокализов: для меццо-сопрано или сопрано в сопровождении фортепіано. – М.: Музыка, 1969.
- 11.Яцевич Ю. Музика: словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003.
- 12.Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. – К., 1998.